

Tietosuojaneuvoston lausunto (64 artikla)



Tietosuojaneuvoston lausunto (64 artikla)

Tietosuojaneuvoston täysistunto, 4.–5.12.2018

**Lausunto 25/2018 Kroatian toimivaltaisen
valvontaviranomaisen luonnoksesta luetteloksi
käsittelytoimista, joiden yhteydessä vaaditaan tietosuoja-
koskeva vaikutustenarviointi (yleisen tietosuoja-asetuksen
35 artiklan 4 kohta)**

Annettu 4 päivänä joulukuuta 2018

Translations proofread by EDPB Members.

This language version has not yet been proofread.

SISÄLLYSLUETTELO

1	Yhteenveto tosiseikoista	4
2	Arviointi.....	6
2.1	Tietosuojaneuvoston yleiset perustelut toimitetusta luettelosta	6
2.2	Yhdenmukaisuusmekanismin soveltaminen luetteloluonnokseen	7
2.3	Luetteloluonnoksen analyysi	7
2.3.1	Viittaaminen ohjeisiin	7
2.3.2	Biometriset tiedot.....	7
2.3.3	Geneettiset tiedot.....	8
2.3.4	Sensorilaitteiden tuottamien henkilötietojen käsittely	8
3	Päätelmät ja suositukset	8
4	Loppuhuomautukset	9

Euroopan tietosuojaneuvosto, joka

ottaa huomioon luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta 27 päivänä huhtikuuta 2016 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679, jäljempänä 'yleinen tietosuojasetus', 63 artiklan, 64 artiklan 1 kohdan a alakohdan ja 3–8 kohdan sekä 35 artiklan 1, 3, 4 ja 6 kohdan,

ottaa huomioon ETA-sopimuksen ja erityisesti sen liitteen XI ja pöytäkirjan 37, sellaisina kuin ne ovat muutettuina 6 päivänä heinäkuuta 2018 annetulla ETA:n sekakomitean päätöksellä N:o 154/2018,

ottaa huomioon 25 päivänä toukokuuta 2018 hyväksytyin työjärjestyksensä 10 ja 22 artiklan,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Euroopan tietosuojaneuvoston, jäljempänä 'tietosuojaneuvosto', päätehtävänä on varmistaa, että Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/679, jäljempänä 'yleinen tietosuojasetus', sovelletaan yhdenmukaisesti koko Euroopan talousalueella. Tietosuojaneuvoston on yleisen tietosuojasetuksen 64 artiklan 1 kohdan mukaan annettava lausunto aina kun valvontaviranomainen aikoo hyväksyä luettelon käsittelytoimista, joihin sovelletaan 35 artiklan 4 kohdan mukaista tietosuojaa koskevaa vaikutustenarviointivaatimusta. Lausunnon tarkoituksena on varmistaa yhdenmukaistettu lähestymistapa silloin kun on kyse rajat ylittävästä käsittelystä tai sellaisesta käsittelystä, joka voi vaikuttaa henkilötietojen tai luonnollisten henkilöiden vapaaseen liikkuvuuteen Euroopan unionissa. Vaikka yleisessä tietosuojasetuksessa ei edellytetä, että luettelot ovat samanlaiset, sen säännöksillä edistetään johdonmukaisuutta. Tietosuojaneuvosto pyrkii lausuntojensa avulla saavuttamaan tämän tavoitteen pyytämällä, että valvontaviranomaiset sisällyttävät luetteloihinsa tietyt käsittelytyypit ja että ne poistavat niistä sellaiset kriteerit, joiden tietosuojaneuvosto ei katso välttämättä aiheuttavan korkeaa riskiä rekisteröidyille, ja käyttävät tiettyjä kriteerejä yhdenmukaisella tavalla.

(2) Toimivaltaisten valvontaviranomaisten on yleisen tietosuojasetuksen 35 artiklan 4 ja 6 kohdan mukaan laadittava luettelot käsittelytoimien tyypeistä, joiden yhteydessä vaaditaan tietosuojaa koskeva vaikutustenarviointi. Niiden on sovellettava yhdenmukaisuusmekanismia, jos luettelo sisältää käsittelytoimia, jotka liittyvät tavaroiden tai palvelujen tarjoamiseen rekisteröidyille tai näiden käyttäytymisen seurantaan useissa jäsenvaltioissa, tai jos toimet voivat merkittävästi vaikuttaa henkilötietojen vapaaseen liikkuvuuteen unionissa.

(3) Yhdenmukaisuusmekanismin soveltaminen toimivaltaisten valvontaviranomaisten luetteloluonnoksiin ei kuitenkaan tarkoita sitä, että luetteloiden olisi oltava täysin samanlaiset. Toimivaltaisilla valvontaviranomaisilla on tiettyä harkintavaltaa kansallisella ja alueellisella tasolla, ja niiden olisi otettava huomioon paikallinen lainsäädäntö. Tietosuojaneuvoston arvioinnin ja lausunnon tarkoituksena ei ole vahvistaa yhtä koko EU:n kattavaa luetteloa, vaan pikemminkin välttää sellaiset merkittävät epä johdonmukaisuudet, jotka voivat vaikuttaa rekisteröityjen yhtäläiseen suojaan.

(4) Tietosuoja koskevan vaikutustenarvioinnin tekeminen on rekisterinpitäjälle pakollista yleisen tietosuoja-asetuksen 35 artiklan 1 kohdan nojalla vain silloin, kun käsittely ”todennäköisesti aiheuttaa [...] luonnollisen henkilön oikeuksien ja vapauksien kannalta korkean riskin”. Yleisen tietosuoja-asetuksen 35 artiklan 3 kohdassa annetaan esimerkkejä tilanteista, jotka todennäköisesti aiheuttavat korkean riskin. Kohdan luettelo ei ole tyhjentävä. Tietosuojatyöryhmä on tietosuoja koskevasta vaikutustenarviointista antamissaan ohjeissa¹, sellaisina kuin tietosuojaneuvosto² on ne hyväksynyt, selventänyt kriteereitä, jotka voivat auttaa määrittämään sen, milloin käsittelytoimet edellyttävät tietosuoja koskevan vaikutustenarvioinnin tekemistä. Tietosuojatyöryhmän antamissa ohjeissa WP248 todetaan, että rekisterinpitäjä voi useimmissa tapauksissa katsoa, että kaksi kriteeriä täyttävä käsittely edellyttää tietosuoja koskevan vaikutustenarvioinnin tekemistä. Ohjeiden mukaan rekisterinpitäjä voi kuitenkin eräissä tapauksissa katsoa, että käsittely, joka täyttää vain yhden kriteereistä, edellyttää tietosuoja koskevan vaikutustenarvioinnin tekemistä.

(5) Myös toimivaltaisten valvontaviranomaisten laatimat luettelot tukevat sellaisten käsittelytoimien tunnistamista, joihin todennäköisesti liittyy korkea riski ja jotka sen vuoksi edellyttävät tietosuoja koskevan vaikutustenarvioinnin tekemistä. Tietosuojatyöryhmän ohjeisiin sisältyviä kriteerejä olisi sen vuoksi sovellettava arvioitaessa, vaikuttavatko toimivaltaisten valvontaviranomaisten laatimat luetteloluonnokset yleisen tietosuoja-asetuksen yhdenmukaiseen soveltamiseen.

(6) Toimivaltaisista valvontaviranomaisista 22 sai tietosuojaneuvostolta lausunnot toimittamistaan luetteloluonnoksista 5 päivänä syyskuuta 2018. Toimivaltaisista valvontaviranomaisista neljä toimitti luetteloluonnoksensa tietosuojaneuvostolle lokakuun alussa. Näiden luetteloluonnosten arviointi yhtenä kokonaisuutena tukee yleisen tietosuoja-asetuksen yhdenmukaista soveltamista, vaikka se lisääkin asian monimutkaisuutta.

(7) Yleisen tietosuoja-asetuksen 64 artiklan 3 kohdan ja tietosuojaneuvoston työjärjestyksen 10 artiklan 2 kohdan mukaan tietosuojaneuvoston on hyväksyttävä lausuntonsa kahdeksan viikon kuluessa sitä päivää seuraavasta ensimmäisestä työpäivästä, jona tietosuojaneuvoston puheenjohtaja ja toimivaltainen valvontaviranomainen ovat päättäneet, että asiakirja-aineisto täyttää kaikki sille asetetut vaatimukset. Edellä mainittua määräaikaa voidaan puheenjohtajan päätöksellä pidentää kuudella viikolla asian monimutkaisuuden perusteella,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN LAUSUNNON:

1 YHTEENVETO TOSISEIKOISTA

1. Kroatian toimivaltainen valvontaviranomainen on toimittanut luetteloluonnoksensa tietosuojaneuvostolle. Päätös siitä, että asiakirja-aineisto täyttää kaikki sille asetetut vaatimukset, tehtiin 9 päivänä lokakuuta 2018. Lausunnon antamisen määräaikaa on jatkettu 16 päivään tammikuuta 2019 asti, koska asia on

¹ Ohjeet tietosuoja koskevasta vaikutustenarviointista ja keinoista selvittää ”liittyykö käsittelyyn todennäköisesti” asetuksessa (EU) 2016/679 tarkoitettu ”korkea riski” (WP 248, rev.01).

² Tietosuojaneuvosto on hyväksynyt ohjeet asiakirjalla 1/2008.

monimutkainen ja koska on myös tarpeen ottaa huomioon toimivaltaisten valvontaviranomaisten aikaisemmin toimittamien 22 luetteloluonnoksen arvioinnin tulokset ja arvioida kaikki toimitetut luetteloluonnokset yhtenä kokonaisuutena.

Hyväksytty

5



2 ARVIOINTI

2.1 Tietosuojaneuvoston yleiset perustelut toimitetusta luettelosta

2. Kaikkien tietosuojaneuvostolle toimitettujen luetteloiden on katsottu täsmentävän 35 artiklan 1 kohdan säännöksiä, jotka ovat joka tapauksessa ensisijaisia. Tämän vuoksi mikään luettelo ei voi olla tyhjentävä.
3. Yleisen tietosuoja-asetuksen 35 artiklan 10 kohdan mukaisesti tietosuojaneuvosto katsoo, että jos tietosuoja koskeva vaikutustenarviointi on jo tehty osana yleistä vaikutustenarviointia oikeusperustan hyväksymisen yhteydessä, yleisen tietosuoja-asetuksen 35 artiklan 1–7 kohdan mukaista velvollisuutta tehdä tietosuoja koskeva vaikutustenarviointi ei sovelleta, ellei jäsenvaltio pidä tällaista vaikutustenarviointia tarpeellisenä.
4. Jos tietosuojaneuvosto pyytää tietosuoja koskevaa vaikutustenarviointia tietystä käsittelytoimien tyyppistä ja vastaavaa toimenpidettä edellytetään jo kansallisessa lainsäädännössä, Agencija za zaštitu osobnih podataka, jäljempänä 'Kroatian valvontaviranomainen', on lisättävä viittaus tähän toimenpiteeseen.
5. Tässä lausunnossa ei tarkastella Kroatian valvontaviranomaisen toimittamia tietoja sellaisten käsittelytoimien tyypeistä, joiden on katsottu olevan yleisen tietosuoja-asetuksen 35 artiklan 6 kohdan soveltamisalan ulkopuolella. Tällä tarkoitetaan sellaisia käsittelytoimia, jotka eivät liity "tavaroiden tai palvelujen tarjoamiseen rekisteröidyille" useissa jäsenvaltioissa tai rekisteröityjen käyttäytymisen seurantaan useissa jäsenvaltioissa. Lisäksi tällaiset käsittelytoimet eivät todennäköisesti "vaikuta merkittävästi henkilötietojen vapaaseen liikkuvuuteen unionissa". Tämä koskee erityisesti kansalliseen lainsäädäntöön liittyviä käsittelytoimia ja etenkin tapauksia, joissa tietosuoja koskevan vaikutustenarvioinnin tekemistä edellytetään kansallisessa lainsäädännössä. Lisäksi mitään lainvalvontaan liittyviä käsittelytoimia ei ole otettu huomioon, koska ne eivät kuulu yleisen tietosuoja-asetuksen soveltamisalaan.
6. Tietosuojaneuvosto on todennut, että useat valvontaviranomaiset ovat sisällyttäneet luetteloonsa joitakin sellaisia käsittelytoimien tyyppiä, jotka on katsottava paikalliseksi käsittelyksi. Koska 35 artiklan 6 kohta koskee vain rajatylittävää käsittelyä ja käsittelyä, joka voi vaikuttaa henkilötietojen ja rekisteröityjen vapaaseen liikkuvuuteen, tietosuojaneuvosto ei esitä huomautuksia edellä tarkoitettua paikallisesta käsittelystä.
7. Lausunnolla pyritään määrittelemään yhdenmukainen käsittelytoimien kokonaisuus valvontaviranomaisten luetteloissa usein esiintyvien käsittelytoimien pohjalta.
8. Tämä tarkoittaa sitä, että muodostetaan sellaisten yhdenmukaisesti määriteltyjen käsittelytoimityyppien joukko, joiden osalta kaikki valvontaviranomaiset edellyttävät tietosuoja koskevan vaikutustenarvioinnin tekemistä, ja tietosuojaneuvosto suosittaa, että kansalliset valvontaviranomaiset muuttavat tämän perusteella luetteloitaan yhdenmukaisuuden varmistamiseksi.
9. Silloin kun tässä lausunnossa ei oteta kantaa johonkin käsittelytoimen tyyppiin, joka on sisällytetty tietosuoja koskevaa vaikutustenarviointia edellyttävien käsittelytoimien luetteloon, tämä tarkoittaa, että tietosuojaneuvosto ei pyydä Kroatian valvontaviranomaiselta kyseisen käsittelytoimityypin osalta lisätoimia.

10. Lopuksi tietosuojaneuvosto muistuttaa, että läpinäkyvyydellä on olennainen merkitys rekisterinpitäjille ja tietojen käsittelijöille. Tietosuojaneuvosto katsoo, että läpinäkyvyyttä voitaisiin lisätä siten, että luetteloon sisältyviä käsittelytyyppejä selvennetään liittämällä kuhunkin niistä nimenomainen viittaus ohjeissa määritettyihin kriteereihin. Tietosuojaneuvosto katsoo sen vuoksi, että Kroatian valvontaviranomainen voisi lisätä luetteloonsa selvityksen siitä, mitkä kriteerit se on ottanut huomioon luetteloa laatiessaan.

2.2 Yhdenmukaisuusmekanismin soveltaminen luetteloluonnokseen

11. Kroatian valvontaviranomaisen toimittama luetteloluonnos koskee käsittelytoimia, jotka liittyvät tavaroiden tai palvelujen tarjoamiseen rekisteröidyille tai rekisteröityjen käyttäytymisen seurantaan useissa jäsenvaltioissa ja/tai jotka voivat vaikuttaa merkittävästi henkilötietojen vapaaseen liikkuvuuteen unionissa pääasiassa siksi, että ne eivät koske ainoastaan Kroatiassa olevia rekisteröityjä.

2.3 Luetteloluonnoksen analyysi

12. Ottaen huomioon, että
- yleisen tietosuoja-asetuksen 35 artiklan 1 kohdan mukaan vaaditaan tietosuojaa koskeva vaikutustenarviointi, jos käsittely todennäköisesti aiheuttaa luonnollisen henkilön oikeuksien ja vapauksien kannalta korkean riskin, ja
 - yleisen tietosuoja-asetuksen 35 artiklan 3 kohdassa on ei-tyhjentävä luettelo sellaisten käsittelytoimien tyypeistä, jotka edellyttävät tietosuojaa koskevan vaikutustenarvioinnin tekemistä,

tietosuojaneuvosto katsoo seuraavaa:

2.3.1 Viittaaminen ohjeisiin

13. Tietosuojaneuvosto katsoo, että tietosuojatyöryhmän ohjeisiin WP248 sisältyvällä analyysillä on keskeinen merkitys yhdenmukaisuuden varmistamisessa unionin tasolla. Sen vuoksi se pyytää eri valvontaviranomaisia lisäämään luettelon sisältävään asiakirjaan maininnan, jossa selvennetään, että luettelo perustuu edellä mainittuihin ohjeisiin ja täydentää ja täsmentää niitä.
14. Kroatian valvontaviranomainen toteaa, että ”tietosuojaa koskevasta vaikutustenarvioinnista annetut ohjeet on analysoitu, samoin kuin käytettävissä olevat, henkilötietojen suojaamisesta EU:ssa vastaavien toimielinten ja viranomaisten aineistot ja säädökset”. Tietosuojaneuvosto suosittaa, että Kroatian valvontaviranomainen selventää asiakirjassaan, että siinä tarkoitetaan tietosuojaa koskevasta vaikutustenarvioinnista annettuja tietosuojatyöryhmän ohjeita WP248, koska kaikkien lukijoiden ei voida olettaa tietävän, että asiakirjassa tarkoitetaan näitä ohjeita. Se pyytää lisäksi Kroatian valvontaviranomaista selventämään, että sen luettelo perustuu edellä mainittuihin ohjeisiin ja täydentää ja täsmentää niitä.

2.3.2 Biometriset tiedot

15. Luettelossa, jonka Kroatian valvontaviranomainen on toimittanut tietosuojaneuvostolle lausuntoa varten, todetaan, että biometrinen tietojen käsittely edellyttää tietosuojaa koskevan vaikutustenarvioinnin tekemistä, vaikka mikään muu kriteeri ei täytyisi. Tietosuojaneuvosto katsoo, että biometrinen tietojen käsittely ei itsessään välttämättä aiheuta korkeaa riskiä. Sen sijaan jos

luonnollisen henkilön yksiselitteistä tunnistamista varten suoritettavaa biometrinen tietojen käsittelyä koskevan kriteerin lisäksi täyttyy vähintään yksi muu kriteeri, tietosuojaa koskeva vaikutustenarviointi on tehtävä. Tietosuojaneuvosto pyytää tämän vuoksi Kroatian valvontaviranomaista muuttamaan luetteloaan siten, että kohtaan, jossa viitataan biometrinen tietojen käsittelyyn, lisätään ensinnäkin selvennys, jonka mukaan kohtaa sovelletaan, kun käsittelyn tarkoituksena on luonnollisen henkilön yksiselitteinen tunnistaminen, ja toiseksi maininta, jonka mukaan kyseinen käsittely edellyttää tietosuojaa koskevan vaikutustenarvioinnin tekemistä vain, jos sen lisäksi täyttyy vähintään yksi muu kriteeri, ottaen samalla huomioon, että tietosuojaa koskevaa vaikutustenarviointia edellyttävien käsittelytoimien luetteloa sovelletaan rajoittamatta yleisen tietosuojasetuksen 35 artiklan 3 kohdan soveltamista.

2.3.3 Geneettiset tiedot

16. Luettelossa, jonka Kroatian valvontaviranomainen on toimittanut tietosuojaneuvostolle lausuntoa varten, todetaan, että geneettisten tietojen käsittely edellyttää tietosuojaa koskevan vaikutustenarvioinnin tekemistä, vaikka mikään muu kriteeri ei täytyisi. Tietosuojaneuvosto katsoo, että geneettisten tietojen käsittely ei itsessään välttämättä aiheuta korkeaa riskiä. Sen sijaan jos geneettisten tietojen käsittelyä koskevan kriteerin lisäksi täyttyy vähintään yksi muu kriteeri, tietosuojaa koskeva vaikutustenarviointi on tehtävä. Tietosuojaneuvosto pyytää tämän vuoksi Kroatian valvontaviranomaista muuttamaan luetteloaan siten, että kohtaan, jossa viitataan geneettisten tietojen käsittelyyn, lisätään maininta siitä, että kyseinen käsittely edellyttää tietosuojaa koskevan vaikutustenarvioinnin tekemistä vain, jos sen lisäksi täyttyy vähintään yksi muu kriteeri, sanotun kuitenkin rajoittamatta yleisen tietosuojasetuksen 35 artiklan 3 kohdan soveltamista.

2.3.4 Sensorilaitteiden tuottamien henkilötietojen käsittely

17. Tietosuojaneuvosto katsoo, että sellaisten henkilötietojen käsittelyn, jotka on tuotettu sensorilaitteilla, jotka välittävät tietoja internetin tai muiden tiedonsiirtoteknologioiden avulla, ei pitäisi olla sellainen kriteeri, joka yksin tai yhdessä jonkin toisen kriteerin kanssa edellyttää tietosuojaa koskevan vaikutustenarvioinnin tekemistä, ja että tällainen käsittely ei välttämättä aiheuta korkeaa riskiä, koska kyseinen kohta on tietosuojaa koskevaa vaikutustenarviointia edellyttävien käsittelytoimien luettelon luonnoksessa muotoiltu hyvin väljästi. Koska luettelossa, jonka Kroatian valvontaviranomainen on toimittanut tietosuojaneuvostolle lausuntoa varten, katsotaan, että tämäntyyppinen käsittely edellyttää tietosuojaa koskevan vaikutustenarvioinnin tekemistä, tietosuojaneuvosto pyytää Kroatian valvontaviranomaista poistamaan kyseisen kohdan luettelostaan.

3 PÄÄTELMÄT JA SUOSITUKSET

18. Kroatian valvontaviranomaisen luetteloluonnos voi johtaa siihen, että tietosuojan vaikutustenarviointia koskevaa vaatimusta sovelletaan epäyhtenäisesti, ja luetteloluonnokseen on sen vuoksi tarpeen tehdä seuraavat muutokset:
 -) Ohjeisiin viittaamisen osalta tietosuojaneuvosto pyytää Kroatian valvontaviranomaista selventämään, että sen luettelo perustuu mainittuihin ohjeisiin ja täydentää ja täsmentää niitä.

-) Biometrinen tietojen osalta tietosuojaneuvosto pyytää Kroatian valvontaviranomaista muuttamaan luetteloaan siten, että kohtaan, jossa viitataan biometrinen tietojen käsittelyyn, lisätään ensinnäkin selvitys, jonka mukaan kohtaa sovelletaan, kun käsittelyn tarkoituksena on luonnollisen henkilön yksiselitteinen tunnistaminen, ja toiseksi maininta, jonka mukaan kyseinen käsittely edellyttää tietosuoja koskevan vaikutustenarvioinnin tekemistä vain, jos sen lisäksi täyttyy vähintään yksi muu kriteeri.
-) Geneettisten tietojen osalta tietosuojaneuvosto pyytää Kroatian valvontaviranomaista muuttamaan luetteloaan siten, että kohtaan, jossa viitataan geneettisten tietojen käsittelyyn, lisätään maininta siitä, että kyseinen käsittely edellyttää tietosuoja koskevan vaikutustenarvioinnin tekemistä vain, jos sen lisäksi täyttyy vähintään yksi muu kriteeri.
-) Sensorilaitteiden tuottamien henkilötietojen käsittelyn osalta tietosuojaneuvosto pyytää, että Kroatian valvontaviranomainen poistaa kyseisen kohdan luettelostaan.

4 LOPPUHUOMAUTUKSET

19. Tämä lausunto on osoitettu Kroatian valvontaviranomaiselle Agencija za zaštitu osobnih podataka, ja se julkaistaan yleisen tietosuoja-asetuksen 64 artiklan 5 kohdan b alakohdan mukaisesti.
20. Yleisen tietosuoja-asetuksen 64 artiklan 7 ja 8 kohdan mukaan valvontaviranomaisen on ilmoitettava tietosuojaneuvoston puheenjohtajalle sähköisesti kahden viikon kuluessa lausunnon saamisesta, pitäytykö se luetteloluonnoksessaan vai muuttaako se sitä. Sen on saman määräajan kuluessa toimitettava muutettu luetteloluonnos, tai jos se ei aio noudattaa tietosuojaneuvoston lausuntoa kokonaisuudessaan tai osittain, esitettävä asianmukaiset perustelut lausunnon noudattamatta jättämiselle.

Euroopan tietosuojaneuvoston puolesta

Puheenjohtaja

(Andrea Jelinek)